

Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης
Τμήμα Επιστημών Προσχολικής Αγωγής και Εκπαίδευσης
Εφαρμοσμένη Προσχολική Παιδαγωγική II

Εννοιολογική χαρτογράφηση
των αντιλήψεων των παιδιών
στις φυσικές επιστήμες

Η εναλλαγή μέρας - νύχτας

Συντάκτρια: Ανδρομάχη Χατζηιωαννίδου

Τμήμα Επιστημών Προσχολικής Αγωγής και Εκπαίδευσης
Αξιοποίηση ψηφιακών εργαλείων για την εννοιολογική χαρτογράφηση
των αντιλήψεων των παιδιών στις φυσικές επιστήμες

Εννοιολογικοί χάρτες για την εναλλαγή μέρας - νύχτας

Προαπαιτούμενα: Να έχουν προηγηθεί δραστηριότητες σχετικές με το σχήμα της γης και τα παιδιά να έχουν αναγνωρίσει το σφαιρικό ως το κατάλληλο σχήμα για τη γη.

Οι στόχοι των δραστηριοτήτων για την εναλλαγή μέρας & νύχτας ήταν:

- Τα παιδιά να αναγνωρίσουν την περιστροφική κίνηση της γης
- Τα παιδιά να αναγνωρίσουν ότι ο ήλιος βρίσκεται σε σταθερή θέση στο κέντρο του ηλιακού συστήματος
- Να συσχετίσουν τα παιδιά το φαινόμενο εναλλαγής μέρας & νύχτας με την κίνηση της γης γύρω από τον εαυτό της

Παρακάτω φαίνονται οι δύο εννοιολογικοί χάρτες που κατασκευάστηκαν από τα παιδιά και τη νηπιαγωγό.

Σύγκριση των δύο εννοιολογικών χαρτών:

Η διαφορά στους δύο εννοιολογικούς χάρτες αποτυπώνει την εξέλιξη της σκέψης των παιδιών, εφόσον η διδακτική παρέμβαση είχε επηρεάσει και αναδιαμορφώσει τις αρχικές τους αντιλήψεις. Στον πρώτο χάρτη απεικονίζονται οι βιωματικές αντιλήψεις που έχουν τα παιδιά για το φαινόμενο της εναλλαγής ημέρας και νύχτας. Όπως βλέπουμε κυριαρχεί η αντίληψη πως ο ήλιος ή το φεγγάρι 'κάνει' κάτι και για αυτό έχουμε μέρα ή νύχτα αντίστοιχα. Τα παιδιά δεν συμπεριλαμβάνουν την περιστροφή της γης και δεν τη συσχετίζουν με το φαινόμενο. Στον δεύτερο εννοιολογικό χάρτη όμως αυτή είναι η μία διαφορά. Τοποθετείται η κίνηση της γης σαν αντίληψη που θα θέλαμε να εκφράσουν τα παιδιά στο τέλος των δραστηριοτήτων. Η άλλη διαφορά είναι πως το αν υπάρχει νύχτα ή μέρα αποδίδεται πλέον στο σημείο της γης που βρίσκεται απέναντι από τον ήλιο και που αυτός φωτίζει.

Τμήμα Επιστημών Προσχολικής Αγωγής και Εκπαίδευσης
Αξιοποίηση ψηφιακών εργαλείων για την εννοιολογική χαρτογράφηση
των αντιλήψεων των παιδιών στις φυσικές επιστήμες

1^{ος} Εννοιολογικός χάρτης

2^{ος} Εννοιολογικός χάρτης